

empelt anglès i l'empelt d'agulla

autors

Josep Sellarès, fructicultor i viverista. **Guillem Arribas**, tècnic agrícola.

Tal i com es prometia en el darrer número d'Agro-cultura, presentem els tres tipus d'empelt que semblen més adequats per l'època. En primer lloc, l'anglès, ideal per fer a la vora del foc, mentre a fora hi gela. En segon lloc, el d'agulla i corona, que ja són per després del repòs hivernal i cal fer-los al camp.

L'empelt anglès

L'avantatge més interessant de l'empelt anglès és que és molt adequat per realitzar-lo durant l'hivern còmodament assegut dins de casa. Per tant, en aquest empelt no cal esperar que el material estigui començant a vegetar, si no que pot estar totalment en la parada hivernal. Es poden collir els plançons

molta més rapidesa al treball: un empeltador experimentat treballant tot sol pot realitzar 1000 empelts en un dia. Si disposa d'una persona que faci la lligada, pot arribar a fer-ne 2000.

Preferentment el diàmetre del peu i la varietat seran iguals i, si no és possible, la varietat serà una mica més prima. El diàmetre més adequat és de 10-12 mil·límetres.

El procediment consisteix a fer un tall en biaix tant al patró com a la varietat, de manera que s'avinguin, amb un falçó o amb un ganivet robust. Va bé poder fer aquest tall d'un sol cop perquè sigui ben net. Després cal practicar un tallet a la zona central d'aquest biaix, que servirà d'encast perquè els dos bionts⁽¹⁾ quedin ben agafats. Un cop fet això cal ajuntar les dues peces de manera que els cànchims quedin en contacte, sobretot per una de les bandes i per la part de baix. Després es lliga bé tota la zona de l'empelt, per deixar-ho ben fermat i també evitant que s'assequi. Al mercat es troben unes cintes de plàstic adequades per a aquest ús.

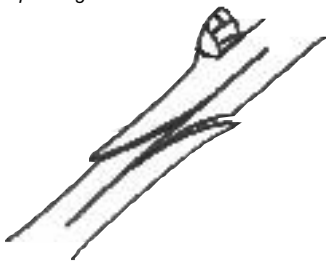
És tradicional fer l'empelt d'agulla i el de corona en lluna vella

També és molt important posar una mica de pega a la punta de la vareta de la varietat, per evitar que s'assequi. A l'empelt no cal posar-n'hi.

L'empelt d'agulla

Era tradicional fer-lo en lluna vella. El patró ja ha d'estar en saba, o sigui, que ja hagi sortit del repòs hivernal, i ho notarem perquè haurà començat a inflar els borrons o ja haurà brotat. En

L'empelt anglès

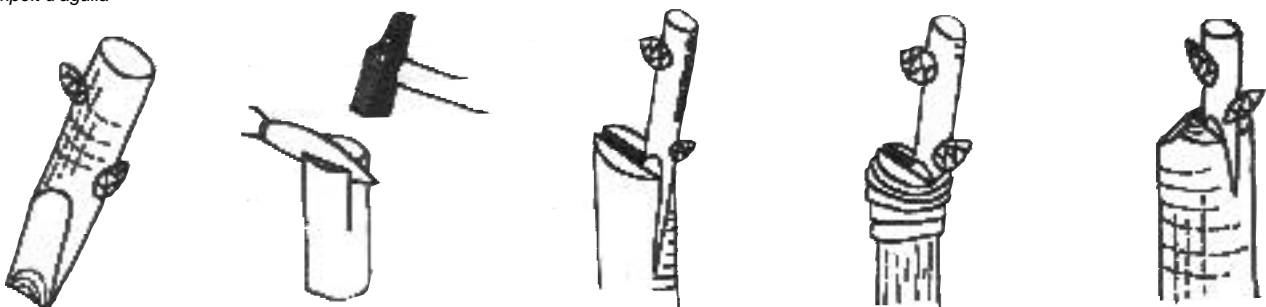
Les dues porcions de les diferents plantes que unim per constituir un sol individu.

que han de servir de peu i recollir les varetes amb la varietat i anar treballant amb molt més bones condicions que quan s'està a camp. Aquest fet dona

Per les característiques de fortalesa d'aquest empelt, permet que el material empeltat sigui enviat per correu allà on es vulgui, sempre i quan vagi ben lligat en feixos i tancat hermèticament en sacs de plàstic perquè no perdi la humitat.

Lògicament també es pot empeltar a l'anglesa al camp i hi ha zones que el fan servir molt per la vinya, però té l'inconvenient que si es falla el primer tall en el patró, costa de tornar-li a fer el segon. És molt més còmode poder treballar amb la fusta sota el braç. Per tant, normalment, en condicions de camp, es prefereix fer l'empelt d'agulla.

L'empelt d'agulla

canvi l'agulla encara hauria d'estar en repòs, per això les agafem abans i les enterrem. És important aquest fet que el peu vagi més avançat que la varietat; altrament la varietat podria assecar-se. En el cas de l'empelt de corona, a més que corri la saba, és important que la pell es separi, per tal de poder-hi inserir les agulles.

D'empelt d'agulla n'hi ha de varis tipus. Nosaltres farem el més fàcil. Té un alt percentatge d'èxits, però els viveristes no el fan servir gaire perquè és lent de fer. El tipus d'empelt que vulguem fer també ens ve limitat pel diàmetre del peu: el d'agulla és adequat entre dos i cinc centímetres de diàmetre. Per a diàmetres inferiors és preferible fer el d'ull i per a diàmetres superiors, el de corona.

Per escollir la fusta per empeltar, recordem que és millor que sigui fusta de l'any —com més vell és el teixit més difícil és que agafi l'empelt— i que no és convenient agafar fusta dels xucladors, que ens donaria molt vigor i poca fruita. Un cop tallada la vareta, rebutjarem les puntes de la vareta i només aprofitarem els borrons centrals.

El material que necessitem és:

- Navalla. Cal que sigui de bona qualitat i que estigui molt ben esmolada. Normalment les navalles d'empeltar porten una ungleta, sovint de llautó, que serveix per aixecar la pell de la tija quan es fan empelts d'ull. Per a l'empelt d'agulla va bé una navalla forta, encara que no sigui específica per fer empelts, perquè la fem servir per obrir la fusta del peu.

- Tascons. Van bé per mantenir obert el tall al portaempelts en el moment d'inserir l'agulla. Han de ser fets amb alguna fusta dura, com el boix.

- Quelcom per lligar: ràfia, plàstic, esparadrap, etc. Tradicionalment es feia servir la ràfia natural o fil de llana. La ràfia encara és relativament fàcil de trobar i s'hi treballa bé, però cal mullar-la abans de fer-la servir. L'esparadrap va bé perquè és molt ràpid de posar i

no cal lligar-lo; és convenient que sigui d'aquell d'abans, de tela, gruixut i fort. Pels empelts d'estiu també es fa servir cel-lofana, que amb el sol aviat es desfà i no cal passar a tallar-lo.

- Serra. Van molt bé les modernes serres de fulla japonesa, que fan un tall molt precís i net, ideal per un treball de precisió com és un empelt.

- Pega. Qualsevol màstic dels que hi ha al mercat van bé, i si no, podem comprar en una drogueria la barreja per fer la pega tradicional, que s'ha d'escalfar abans d'utilitzar. Els màstics comercials porten algun fungicida sintètic.

- Etiquetes. Del tipus que siguin, són imprescindibles per poder identificar qualsevol mostra de peus, varietats o material ja empeltat.

Procediment

A. Es talla el peu a l'alçada desitjada, que en condicions normals pot estar entre un i dos pams de terra. Si es tracta d'un arbre ja massa gruixut per empeltar-lo en el tronc, ens en podem anar més amunt i fer varis empelts, un a cada branca. En cas de peus amb molta tendència a fer brots a les parts inferiors, convé fer l'empelt tan avall com es pugui, com en el cas dels ceps, que es fa en el coll de l'arrel i es colga, tot i que després cal passar a desarrellar per evitar que la varietat franquegi, o sigui, que faci arrels. El tall va bé fer-lo amb una fulla que el deixi ben net, i si convé després es pot repassar amb la navalla.

B. Es prepara l'agulla. Si és molt vigorosa s'hi poden deixar tres o quatre borrons. Si és feble, n'hi ha prou amb dos. Cal fer dos talls a l'agulla donant-li forma de tascó, de manera que quedi un pèl més estreta per la banda de dins que per la de fora, de manera que assegurem un bon contacte amb el càmbium. Tindrem cura que allà on comencin aquests talls en biaix hi hagi un borro que quedi mirant cap la part de fora. Per poc que es pugui, val la pena intentar fer les menys passades possibles amb el ganivet: com més ho potinegem, més difícil és que quedi bé. També evitarem de tocar les zones tallades amb els dits: només aconseguirem embrutar-ho i reduir les possibilitats d'una bona soldadura. Un cop estem en aquest punt convé treballar amb precisió i rapidesa perquè les ferides en contacte amb l'aire s'oxiden ràpidament.

C. Amb un ganivet robust i picant amb un martellet, es fa l'esquerda al peu i s'hi clava un tascó.

D. Es col·loca una agulla —empelt simple— o dues —doble—, tenint en compte d'assegurar un bon contacte entre els càmbiums.

E. Es lliga, amb el material que hàgim escollit (ràfia, esparadrap, etc.).

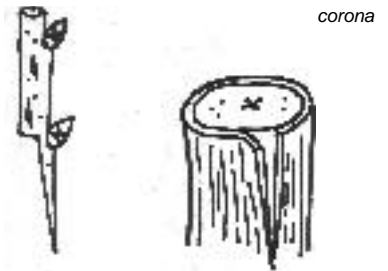
F. Es posa la pega. Cal tapar bé totes les ferides que hàgim fet, tant al peu com a la varietat, incloent la punta de les varetes.

Variants

N'hi ha que en lloc d'obrir el peu amb un cop, fan un encast, i a l'agulla li donen la mateixa forma. Si el peu és força gruixut i l'empelt és simple, es pot escapar el peu en biaix: es millora la circulació de la saba i es suprimeix un teixit que morirà igualment.

Empelt de corona

És l'única opció per a troncs gruixuts. Un cop tallat el peu, es fan talls verticals —tants com agulles hi vulguem

col·locar, depenent del gruix del tronc— i aixequem la pell. En aquest punt hi podem inserir l'agulla. □

1. Les dues porcions de les diferents plantes que unim per constituir un sol individu.

L'article és el recull de l'explicació dels autors durant dues ponències presentades en un curs organitzat per l'Escola Agrària de Manresa. La part sobre l'empelt anglès pertany a en Josep Sellarès, mentre que la part d'explicació corresponent a l'empelt d'agulla i corona és d'en Guillem Arribas. Jaume Brustenga va prendre i transcriure els apunts que, junt amb la resta de ponències, s'editaran properament.

Resumen:

El injerto inglés se practica durante el invierno y tiene la ventaja de poderse hacer en casa, evitando así la rigurosidad del clima. Se basa en unir el pie y la variedad, que deberán ser del mismo diámetro y que se habrán cortado en bisel. El injerto de aguja y corona, en cambio, ya deberán hacerse después del reposo invernal y requieren una técnica más complicada que se explica paso a paso.